

LAKIALOITE 52/2005 vp

Laki sairausvakuutuslain 9 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslakia (1224/2004) muutettavaksi siten, että adoptiovanhempien vanhempainrahakausi laajennetaan

biologisten vanhempien äitiys- ja vanhempainrahakauden pituiseksi.

PERUSTELUT

Adoptiovanhemmat eivät ole tasavertaisessa asemassa biologisten vanhempien kanssa perhevapaiden suhteen. Biologisen äidin äitiyspäivärahakausi kestää 105 arkipäivää ja sen jälkeinen vanhempainrahakausi 158 arkipäivää. Yhteensä tämä tekee 263 arkipäivää. Vanhempainrahaa maksetaan periaatteessa myös ottovanhemmalle jokaiselta arkipäivältä siihen saakka, kunnes lapsen syntymäpäivää seuraavasta arkipäivästä on kulunut 234 arkipäivää. Tätä maksimiaikaa ei kuitenkaan voi käytännössä hyödyntää, koska Suomessa syntynyt lapsi muuttaa adoptioperheeseen yleensä vasta biologisen äidin kahdeksan viikon harkinta-ajan jälkeen. Nuorimmat lapset ovat myös kansainvälisessä adoptiossa jo muutaman kuukauden ikäisiä hoitoon oton yhteydessä. Ottovanhempien vanhempainrahakausi jää näin ollen 180 arkipäivän eli noin seitsemän kalenterikuukauden mittaiseksi, mikä on vanhempainrahakauden vähimmäismaksuaika.

Adoptiolapsi on aina kokenut menetyksiä, ensin biologisesta äidistä tai perheestä ja mahdoli-

sesti vielä lastenkodin hoitajista tai sijaisperheestä. Useimmat adoptiolapset ovat eläneet yhdessä tai useammassa lastenkodissa, minkä takia he tarvitsevat aikaa erityisesti perhe-elämän opetteluun. Lapsen kehityksen kannalta on tärkeää saada kiinnittyä uuteen perheeseen, ennen kuin lapsen elämään tulee jälleen uusia hoitajia. Päivähoitopaikkaa tulee kuitenkin hakea neljä kuukautta ennen hoidon aloitusta eli lapsen oltua kotona vasta kolme kuukautta. Kiintymysprosessi on tuolloin vasta aluillaan ja vanhempien on vaikea arvioida lapsensa valmiutta päivähoitoon. Kolme vuotta täyttäneen adoptiolapsen vanhemmalla ei ole lain suoma mahdollisuutta jäädä kotiin hoitamaan lastaan hoitopaan turvin.

Adoptio- ja biologisten vanhempien asemaa yhdenmukaistamalla aviopareja kannustettaisiin tarjoamaan koti rakastavia vanhempia tarvitsevalle lapselle. Muutoksella parannettaisiin lisäksi lasten ja vanhempien mahdollisuutta kiintyä toisiinsa adoptiosuhteen tärkeinä ensimmä-

mäisinä kuukausina. Perhevapaiden pidennys koskisi sekä Suomesta että ulkomailta lapsen adoptoivia vanhempia. Adoptiovanhemman oikeus vanhempainrahaan alkaisi lapsen saapues-
sa perheeseen. Vaihtoehtoisesti oikeus vanhem-
painrahaan alkaisi jo lähdettäessä noutamaan
lasta. Vanhemmilta menee lapsen syntymämaas-
ta riippuen kahdesta kuuteen viikkoa lapsen ha-

kemiseen kotiin. Lakialoitteen ehdottaman muu-
toksen aiheuttamat lisäkustannukset olisivat
noin 710 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Laki

sairausvakuutuslain 9 luvun 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 12 §:n 1
momentti seuraavasti:

9 luku

Vanhempainpäivärahat

12 §

Ottovanhemman vanhempainrahakausi

Ottolapsen hoidon johdosta ottovanhemmalle
tai hänen aviopuolisolleen maksetaan vanhem-
painrahaa tai osittaista vanhempainrahaa ajalta,
jonka lapsen hoito jatkuu, kunnes lapsen saapu-

misesta adoptioperheeseen tai lapsen noutami-
seksi syntymämaastaan tarvittavan matkan alkam-
isesta on kulunut 263 arkipäivää. Vanhem-
painrahakautta pidennetään siten kuin 10 §:n 3
momentissa säädetään, jos samalla kertaa on
otettu hoidettavaksi useampia ottolapsia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2005

Päivi Räsänen /kd